
ARGIA AMATATEN DANEAN

"Conriliium Vaticanum" antolatzen diarduan abade eta praille moltso eder bat. Euren artean egozan. salmoak abestea ain maite daben, beneditarrlk. Salmoetan topaten dabe euren bizitzarako argia eta Jainkoarekiko indarra.

Bededitarrekin batera dominikarrak ere bai. Auek, Tomas Akinoko Deunaren jarraitzalleak diranez. arrazoia dabe elhuru eta jomuga nagusia: burua erabiltzen dozak onek. mutillak.

Euren artean ba egozan Loiolako lñigoren semeak ere. lñigok koruko salmo-kantak kendu eutsezan bere semei, cguneroko lanetan askatasun geiago izan dezaten lagunurkoaren alde lana egiteko: ikastolak jaso mailla guztietakoak. gaixotegiak eraiki eta abar.

Billera artan, bat-batean, argia amatau zan eta gelditu dira danok illunetan. Beneditarrak berealako batean asi ziran kantari: "Jauna dut argi..." Argia gora eta argia bera... Dominikarrek, berriz. kandela bat hiztu eta asi ziran argiaren goraltzak egiten eta errotik bere sortzea aztertzen: nundik norakoa dan, zer indar-mota dituen... Eztabaidan ekin eben. lñiQoren seme batek. bien bitartean. txiskeroa biztu eta "plomo"aren billa asi zan erretako alanbratxoa kanbiatzeko. Bcrrri batekin aldatu ebanean. orra berriro argiak billera ura argitu.

Kantuan berriro beneditarrak. Jainkoari argiagaitik eskerrak emanaz... Arrazoibidetik dominikarrek argiaren ederra aztertuz... Loiolatarrak. bien bitartean eta badan ezbadan be, "plomoa"ren ondoan beste alanbretxo bat ipiñi eban urrungorako.

Otoitz-bitartean, mailluakin emon.

Edo, beneditarrek euron beuren biziaren zuzenbiderako daukaten ikur au: **ORA ET LABORA** . Biak batera.

Baiña. Oto maltzurak, beneditarrekin praille-mutil egoala. onela euskaratu eban bere kolkorako: **JAN DA LO**.

GATU GORRI

Baserri zaar-eder batean. Qizaldietan zear, Xagu-erri osoa hizi zan. aukera onean askatasun eta pakearen naian.

Atea indarkeriz botata Gatu Gorri sartu zan eta izugarrizko triskantza egiñ ondoren. etxearen jaun da jabe gelditu zan.

Bizirik gelditutakoak, edo etxetik iges, edo etxeko zuoetan gorde ziran dar-dar. Zenbaitzuk. ordea. Gatu Gorri'ren serbitzuan jarri ziran eta lotzaz gorri-gorri zebiltzen.

Pakea sendotuta, Gatu Gorri'k jan da lo lasai egiten zuan. Lanean. etxeko xaguak jarri zitun eta jana ere aora serbitzen zioten.

Xagu asko izkutuan bizi eta izkutuan ugaritu ziran, illunpean; Gatu oso lodi bait zegon koipetsu eta gizen. Gatu Qizenago eta xaguak askatasun geiago. Ezin iñundik atzeman zituan, iges egiten bait zioten anka-artetik ere.

Gatu Gorri'k, aiekin bwrutu ezin eta bere serbitzari katu-kumeekin alkartuta, deabrukeri bat asmatu zuan: gatu izanik. xaguen itxurak artu. eta xagu-zuloetan sartu xaguak balira bezela...

Izkutuen arteko xaguetan burrukak sortu zituzten: alkarren arteko burruka zitalak. Gatu bitartean lo, muturreko bibotcak miazten...

Gatu Gorri'ren kumeak, nabarmen kolorea artuta. kata-kumeekin naastuta, sortu zituzten Xaguerriko burrukak zirala bide, erdibi zituzten batean zeuden gauza guztiak... Gero asi ziran batasunaren billa eta bitartean askatasuna aaztu zitzaian: kolorearen butasuna ohea bait zan, guztien askatasuna baiño; burgeskeri utsa bait zan bere etxearen jabetasuna nai iatea...

— Gure alkarren arteko auziak. geuk konponduko ditugu.— Zioten xagu sentzudunak. Lenengo Gatu Gorri bear degu etxetik bota...

— Ez jauna: zuek burgesak zerazte. Leenengo katakumeekin bat egin bear degu eta batasun osoa lortu...

— Baiña, ez al dezute ikusten Gatu Gorri'k ere orixe nai duala...? Orain ere alditunak arrapatzen ditu; zuenik ez, ordea, bat ere... Zergaitik ote? Eta nola izango gera bat Gatu eta xaQuak etxe batean...? Katukumeak xagu egitan biurtu. edo bestela beti xaguak Gatu Gorri'ren mende...

— Bai, baiña, gure artean Gatu Gorri'ren plateretik jaten ari diran xagu gizenak dira gure lenengoko arerioak...

—Mutilla iXaguen etsaia gatu dek beti...!

Ekin zioten alkarri koska, ainka, arrika xaguak, katu-kumeak naastean zirala...

Gatu Gorri'k begi bat iriki du, irriparre maltzurra ezpañetatik dario eta lo-zorrora berriro. Zertarako kcskatu? Eurak alkar jango bait dute...